

Міністерство освіти і науки України
Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж
Сумського державного університету

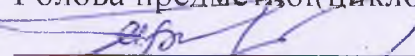

Затверджую
Заступник директора з НР
О.О. Кравченко
08 2023р.

Навчальна педагогічна практика

Програма

Спеціальність: 015 Професійна освіта.

Розглянуто і схвалено цикловою
комісією психолого-педагогічних
дисциплін
Протокол № 1 від 31.08. 2023 р.
Голова предметної(циклової) комісії
 Бадьор І.В.

I. Мета і завдання педагогічної практики

Мета: перевірка рівня теоретичних психолого-педагогічних знань та формування готовності до виконання професійної педагогічної діяльності.

Завдання практики:

1. Узагальнення та систематизація знань отриманих на теоретичних курсах педагогіки і психології.
2. Підтвердження теоретичних основ педагогічної діяльності в реальних умовах діяльності закладів системи ПТО.
3. Спостереження і аналіз навчально-виробничого процесу та організації виховної роботи в ДПТНЗ.
4. Підготовка до проведення уроків виробничого навчання з використанням різноманітних методів навчання.
5. Формування практичних умінь і навичок в організації позакласної виховної роботи.
6. Формування вміння проводити дослідницьку роботу та оформляти результати педагогічних досліджень.
7. Виховання інтересу до майбутньої професії, розвиток педагогічної майстерності.

II. Зміст і організація навчальної педагогічної практики

Тематичний план

1. Державний професійно-технічний заклад – основна ланка в підготовці кваліфікованих робітників.
2. Методи вивчення учнів групи.
3. Організація навчально-виховного процесу в ДПТНЗ. Урок – основна форма організації навчання.
4. Методи навчання.
5. Позакласна навчально-виховна робота в ДПТНЗ.

Всього: 5 днів.

III. Зміст програми навчальної педагогічної практики

Тема 1. Державний професійно-технічний заклад - основна ланка в підготовці кваліфікованих робітників

Зустріч з керівниками училища, кращими майстрами виробничого навчання та викладачами.

Ознайомлення з матеріально-технічною базою ДПТНЗ.

Ознайомлення з педагогічним колективом ДПТНЗ.

Ознайомлення з організацією методичної роботи в ДПТНЗ.

Ознайомлення із функціями керівництва училищем.

ЗАВДАННЯ ПО ТЕМІ

1. Дати коротку характеристику ДПТНЗ та його матеріально-технічної бази, наявності навчальних майстерень, учбових кабінетів і лабораторій, спеціальної матеріально-технічної бази для проведення позакласної виховної роботи. Історія становлення та перспективи розвитку навчального закладу.
2. Визначити функції керівництва ДПТНЗ. Скласти схему керівництва.
3. Дати коротку характеристику організації методичної роботи в ДПТНЗ (наявність методичних комісій в училищі, індивідуальна і колективна робота).

Тема 2. Методи вивчення учнів групи

Ознайомлення з учнями закріпленою групи, їх успішністю, дисципліною, ставленням до обраної професії, якістю виконуваних робіт, виконанням навчальної програми, участю учнів у громадському житті групи і училища, а також з організацією навчально-виробничої роботи в майстернях.

Вивчення прояву окремих якостей особистості учнів у процесі організації навчально-виробничої та виховної роботи. Використання результатів вивчення під час написання характеристики учня.

ЗАВДАННЯ ПО ТЕМІ

1. Провести дослідницьку роботу з метою вивчення індивідуальних особливостей учнів (скласти анкету для вивчення учня).
2. Розробити опитувальник для вивчення здібностей, нахилів та інтересів учня.

3. Підібрати методики для вивчення темпераменту або характеру учня.
4. Розробити етапи та критерії для визначення рівня вихованості учня.

Додаток 1. Орієнтовна програма вивчення особистості.

Тема 3. Організація процесу навчання в середньому профтехучилищі.

Урок – основна форма організації навчання

Планування навчально-виховного процесу в ДПТНЗ.

Ознайомлення з плановою та звітною документацією ДПТНЗ.

Спостереження і подальший аналіз реалізації дидактичних принципів на уроках виробничого та теоретичного навчання.

Організація і методика проведення уроку. Засоби активізації навчальної діяльності учнів, розвитку їх самостійності і творчості на уроках теоретичного навчання.

Облік і оцінка знань, умінь і навичок учнів на уроці.

Спостереження і аналіз найбільш поширених типів уроків теоретичного навчання (структура уроку, виконання вимог до уроку, прийоми активізації навчальної діяльності учнів) та виробничого навчання.

ЗАВДАННЯ ПО ТЕМІ

1. Ознайомитися з плануючою документацією майстра виробничого навчання, зробити її аналіз.
2. Ознайомлення з підготовкою викладачів та майстрів виробничого навчання до занять: планами-конспектами уроків теоретичного та виробничого навчання, підбором активних методів і засобів навчання.
3. Розробити етапи підготовки майстра виробничого навчання до уроку (попередня та безпосередня підготовка).
4. Визначити типи уроків теоретичного навчання та їх структуру.
5. Розробити структуру уроку виробничого навчання.
6. Спостереження уроку теоретичного навчання та його аналіз.

Додаток 2. Програма спостереження і аналізу уроку

Тема 4. Методи навчання.

Методи виробничого та теоретичного навчання.

Спостереження і подальший аналіз особливостей застосування методів навчання на уроках теоретичного і виробничого навчання.

Спостереження і аналіз застосування методів роботи по формуванню уваги, активізації та розвитку їх розумової діяльності.

Спостереження і подальший аналіз особливостей перевірки та оцінки знань учнів під час уроку.

ЗАВДАННЯ ПО ТЕМІ

1. Дати характеристику видів, форм і методів контролю знань. Аналіз критеріїв оцінки пізнавальної діяльності учнів ДПТНЗ.
2. Визначити критерії оптимального підбору методів виробничого навчання.
3. Дати характеристику інтерактивних методів навчання в ДПТНЗ.

Тема 5. Позакласна навчально-виховна робота в ДПТНЗ

Зустріч з заступником директора училища з навчально-виховної роботи, передових майстрів виробничого навчання та викладачів про позакласної виховно-освітньої роботи з учнями групи(мета, планування, облік і звітність).

Спостереження і аналіз найбільш поширених позакласних навчально-виховних заходів з предметів професійно-технічного циклу. Проведення занять з відстаючими учнями. Проведення гурткових занять з технічної творчості і предметів професійно-технічного циклу, екскурсій і лекцій з питань розвитку науково-технічного прогресу, впровадженню прогресивних методів і прийомів роботи.

ЗАВДАННЯ ПО ТЕМІ

1. Визначити мету, завдання та пріоритетні напрямки виховної роботи в ДПТНЗ.
2. Дати характеристику основних форм організації виховної роботи в ДПТНЗ.
3. Розробити ієрархію виховних цілей в навчальній групі ДПТНЗ.
4. Розробити зміст виховної години з будь-якого напрямку виховання, використовуючи орієнтовну структуру змісту виховної години.
5. Спостереження виховного заходу та його аналіз.

Додаток 3. Орієнтовна структура і зміст виховної години.

IV. Перелік звітної документації з навчальної педагогічної практики

1. Титульний лист.
2. Мета та завдання навчальної педагогічної практики.
3. Тематичний план.
4. Індивідуальний план роботи.

п/п	Зміст діяльності	Дата проведення	Відмітка про виконання

5. Звіт з навчальної педагогічної практики (виконані завдання відповідно до рівня складності).
6. Висновки.

Рекомендації щодо оформлення навчальної педагогічної практики

1. Титулка

Щоденник – звіт
з навчальної педагогічної практики
здобувача освіти _____ групи
ВСП «Конотопський індустріально-педагогічний
фаховий коледж СумДУ»

(ПБ)

2 листок

Місце проходження практики:

(назва ДПТНЗ)

Термін проходження практики: з _____ по _____

Керівник практики

3 листок

Мета та завдання навчальної педагогічної практики

(дивись «Програма навчальної педагогічної практики» розділ I)

4 листок

Тематичний план

(дивись «Програма навчальної педагогічної практики» розділ II)

5 листок

Індивідуальний план роботи

№ п/п	Зміст діяльності	Дата проведення	Відмітка про виконання

2 колонка – розміщуємо завдання з тем практики відносно вибраного рівня (дивись критерії оцінювання в «Програмі навчальної педагогічної практики», розділ V, спираючись на «Програму навчальної педагогічної практики», розділ III).

3 колонка – вказуємо дату виконання завдань відносно терміну проходження практики.

Звіт з навчальної педагогічної практики

(матеріали виконаних завдань педагогічної практики)

І рівень

1. Характеристика матеріально-технічної бази закладу, історія та перспективи розвитку закладу.
2. Функції керівництва ДПТНЗ. Схема керівництва.
3. Характеристика організації методичної роботи в ДПТНЗ.
4. Етапи та критерії для визначення рівня вихованості учня.
5. Плануюча документація майстра виробничого навчання, вимоги та структура.
6. Типи уроків теоретичного навчання, структура одного із них.

7. Структура уроку виробничого навчання.
8. Характеристика інтерактивних методів навчання в ДПТНЗ та їх значення для підвищення результативності навчання.
9. Ієрархія виховних цілей в навчальній групі ДПТНЗ.
10. Зміст виховної години з будь-якого напрямку виховання, використовуючи орієнтовну структуру змісту виховної години.
11. Висновки:
 - значення навчальної педагогічної практики для професійного становлення майбутнього майстра виробничого навчання;
 - перелік теоретичних питань педагогіки і психології, які ви закріпили під час виконання завдань навчальної педагогічної практики.

II рівень

1. Характеристика матеріально-технічної бази закладу, історія та перспективи розвитку закладу.
2. Характеристика організації методичної роботи в ДПТНЗ.
3. Дослідницька робота з метою вивчення індивідуальних особливостей учнів:
 - опитувальник для вивчення здібностей, нахилів та інтересів учня;
 - методики для вивчення темпераменту або характеру учня.
4. Типи уроків теоретичного навчання, їх структура.
5. Етапи підготовки майстра виробничого навчання до уроку (попередня та безпосередня підготовка).
6. Критерії оптимального підбору методів виробничого навчання.
7. Визначити мету, завдання та пріоритетні напрямки виховної роботи в ДПТНЗ.
8. Зміст виховної години з будь-якого напрямку виховання, використовуючи орієнтовну структуру змісту виховної години.
9. Висновки:
 - значення навчальної педагогічної практики для професійного становлення майбутнього майстра виробничого навчання;
 - перелік теоретичних питань педагогіки і психології, які ви закріпили під час виконання завдань навчальної педагогічної практики.

III рівень

1. Характеристика матеріально-технічної бази закладу, історія та перспективи розвитку закладу.
2. Характеристика організації методичної роботи в ДПТНЗ.
3. Дослідницька робота з метою вивчення індивідуальних особливостей учнів (скласти анкету для вивчення учня).
4. Типи уроків теоретичного навчання. Розгорнута структура одного із них;
5. Характеристика видів, форм і методів контролю знань. Аналіз критеріїв оцінки пізнавальної діяльності учнів ДПТНЗ.

6. Характеристика основних форм організації виховної роботи в ДПТНЗ. Зміст виховної години з будь-якого напрямку виховання, використовуючи орієнтовну структуру змісту виховної години.

7. Висновки:

- значення навчальної педагогічної практики для професійного становлення майбутнього майстра виробничого навчання;
- перелік теоретичних питань педагогіки і психології, які ви закріпили під час виконання завдань навчальної педагогічної практики.

V. Критерії оцінювання

Перелік завдань відповідно до рівнів складності

I рівень	Тема 1 (1,2,3) Тема 2 (4) Тема 3 (1,4,5) Тема 4 (3) Тема 5 (3,4)
II рівень	Тема 1 (1,3) Тема 2 (2,3) Тема 3 (3,4) Тема 4 (2) Тема 5 (1,4)
III рівень	Тема 1 (1,3) Тема 2 (1) Тема 3 (4) Тема 4 (1) Тема 5 (2,4)

Шкала оцінювання діяльності здобувачів освіти у період навчальної педагогічної практики

№ п/п	Зміст діяльності	Бали		
		I рівень	II рівень	III рівень
1	Оформлення звітної документації. Дотримання структури звіту.	10		
2	Виконання завдань індивідуального плану.	60	50	30
3	Підбір практичних матеріалів, робота на сайті навчального закладу та виконання практичних завдань в аудиторії під керівництвом керівника практики.	10		
4	Захист звіту.	20		

Критерії оцінювання

Відмінно: 100 – 90 балів.

Добре: 89 – 70 балів.

Задовільно: 69-50 балів.

VI. Додатки

Додаток 1. Орієнтовна програма вивчення особистості учня

I. Загальні відомості про учня.

1. Біографічні дані. Прізвище та ім'я учня, рік народження, національність.

2. Соціально-побутові умови. Адреса проживання, склад сім'ї, освіта, місце роботи батьків. Допомога сім'ї у навчанні й виховання дитини. Режим праці та дозвілля учня. Участь учня в домашній праці. Любов до праці.

3. Стан здоров'я. Крім загальної характеристики стану здоров'я учня за даними шкільного лікаря, обов'язково слід виявити сенсорні дефекти, якщо учень їх має.

II. Загальний рівень розвитку учня.

1. Психічний розвиток учня. Характеристика його уваги. Особливості сприймання і розуміння навчального матеріалу. Швидкість, точність і міцність запам'ятовування. Характеристика прийомів запам'ятовування. Особливості мислення. Рівень володіння операціями аналізу, синтезу, порівняння, абстрагування й узагальнення. Особливості уяви. Рівень розвитку мовлення (культура мовлення, багатство активного словника, логічність мовлення). Розвиток вольових якостей (цілеспрямованість, принциповість, самостійність, ініціативність, витримка тощо).

2. Інтелектуальний розвиток учня, його ерудиція. Інтерес до питань світогляду, моралі, науки, техніки, мистецтва, спорту. Наявність провідного інтересу. В яких гуртках і спеціальних дитячих установах працює? Особливості читацьких інтересів, їх широта і стійкість. Самостійність, критичність, гнучкість та логічність мислення.

3. Індивідуально-психологічні особливості учня. Його збудливість і енергійність, врівноваженість і емоційна вразливість. Темп роботи і мовлення. Чи легко він переходить від одного виду діяльності до іншого?

Наполегливість, упевненість, охайність учня. Рівень розвитку почуття колективізму, обов'язку, власної гідності.

Скромність, сміливість, рішучість, правдивість, чесність, самокритичність учня. Ставлення до вчителів, товаришів, батьків. До якого виду діяльності має нахил? Яку діяльність може виконувати найуспішніше? Яку професію в майбутньому хоче обрати? Схарактеризувати загальні й спеціальні здібності учня.

III. Навчальна діяльність учня. Мотиви навчальної діяльності.

Ставлення учня до занять в школі. Чи є пропуски занять, їх причини. Уважність на уроках. Якими навчальними предметами найбільше цікавиться? Якість і систематичність виконання домашніх завдань. Які прийоми індивідуального підходу використовувались у роботі з ним? Їх наслідки. Ставлення учня до оцінювання вчителем його успіхів і невдач у навчанні. Успішність з різних навчальних предметів. Участь у предметних гуртках. Які

навчальні предмети опановує легко, а які з труднощами? Їх причина. Яких заходів було вжито для підвищення успішності з цих предметів і які їх наслідки?

ІV. Громадська активність учня.

Участь у громадському житті класу і школи. Які доручення має і як їх виконує? Дисципліна учня (якщо він припускається порушень, то схарактеризувати їх причини). Становище учня в класному колективі (офіційний чи не офіційний лідер, лідер малої груп, не прийнятий у колектив). Участь у суспільно корисній праці. Мотиви громадсько-корисної діяльності.

Інтерес до суспільно-політичних подій в Україні та за кордоном. Почуття національної свіжості.

Чи були спроби підвищити інтерес учня до громадської роботи? Якими шляхами вони здійснювалися? Їх наслідки.

Додаток 2. Програма спостереження і аналізу уроку

1. Організаційна структура уроку: початок уроку, привітання учнів, підготовка обладнання до уроку (дошка, крейда, ручка, зошити, підручники, наочні посібники та ін..)

2. Санітарно-гігієнічні умови проведення уроку: дотримання гігієнічних вимог (повітряного, теплового, світлового режимів), відповідність меблів віку учнів; психологічна готовність учнів до уроку.

3. Тип і структура уроку: доцільність обраного типу уроку з погляду вивчення теми. Структура уроку, її компоненти. Психолого-педагогічне забезпечення цілісності і завершеності уроку.

4. Особливості реалізації на уроці вимог принципів навчання.

5. Раціональність і ефективність використання на уроці методів навчання. Озброєння учнів методами самостійності пізнавальної діяльності; розвиток розумових потенціальних здібностей учнів; використання індивідуальних і колективних форм навчання.

6. Методи, прийоми та види аналізу і оцінки знань, умінь та навичок учнів; об'єктивність оцінки навчальної діяльності школярів.

7. Особливості розумової діяльності учнів на уроці: а) формування уваги учнів; співвідношення мимовільної і довільної уваги; б) місце пам'яті у розумовій діяльності учнів; озброєння школярів методами і прийомами запам'ятовування; використання прийомів для активізації різних видів пам'яті (образної, словесно-слухової, емоційної, механічної) та видів запам'ятовування; в) мислитель на діяльність учнів на уроці: методи, прийоми і засоби активізації мислительної діяльності (створення проблемних ситуацій, організація самостійної пізнавальної діяльності).

8. Реалізація на уроці основних вимог до складових виховання: розумового, морального, фізичного, трудового, естетичного.

9. Поведінка вчителя на уроці: вміння володіти класним колективом, організація учнів для навчальної роботи, забезпечення трудової дисципліни; конструктивні вміння; володіння педагогічним тактом;

володіння своїм тілом-ходити, сидіти, стояти, жести, міміка; культура педагогічного спілкування; володіння в галузі психотехніки; культура педагогічного мовлення; темп роботи).

10. Результати уроки: висновки і пропозиції; досягнення мети; знань, умінь та навичок учнів; виховне і освітнє значення уроку; найбільш цінні методи проведення уроку; рекомендації щодо удосконалення педагогічного процесу на уроці.

Додаток 3. Орієнтовна структура і зміст виховної години

1. Підготовчий етап. Передбачає повідомлення учням теми, основних її питань для попереднього обдумування; доручення окремим з них самостійно підбирати матеріал, залучення учнів до читання літературних творів, статей, журналів, газет, перегляду кінофільмів, спектаклів, телепередач, добору ілюстративних матеріалів, репродукцій картин, портретів, плакатів, виготовлення таблиць, схем; проведення анкетного опитування. Вся ця робота стисло фіксується в конспекті.

2. Зміст виховної години:

а) вступна частина – повідомляється тема, мотивується її актуальність і необхідність, вказуються основні питання, визначаються завдання, які треба вирішити, учнів у загальних рисах вводять у суть теми. Вступ розрахований на 3 – 7 хв.;

б) основна частина – всебічно висвітлюють суть теми, ґрунтовно розкривають головні її питання, пояснюють зміст невідомих понять, наводять приклади, які б спонукали учнів до гуманних вчинків, пробуджували позитивні почуття і викликали осудливе ставлення до негативних дій. На цьому етапі переглядаються і аналізуються кіно і діафільми, репродукції творів видатних художників, обговорюються прочитанні твори, книги журнальні чи газетні статті, прослуховуються фонозаписи, виступають запрошені, учні класу. Для виступів запрошених осіб, перегляду і аналізу кіно-, та діафільмів, картин художників, обговорення книги, статті, дається лише план. Основна частина триває до 35 хв.;

в) підсумкова частина (5-7 хв.) – короткі висновки й узагальнення на основі матеріалу, що розглядався, стислий аналіз виступів, а за потреби – їх доповнення чи уточнення, підсумки сказаного, спонукання учнів до формування в собі позитивних якостей, про які йшлося, завдання для самостійної роботи над собою, рекомендування певної літератури для самостійного читання.